

Anbefalinger basert på
innspill fra lag og
foreninger under
kveldskonferanse

04.10.2022

Oppsummerende rapport Luster kommune

Oppsummeringsrapporten er utarbeidet av Frivillighet Norge, etter avtale med Luster kommune i
2022.

Bakgrunn

Her følger en oppsummering av de innspillene som kom frem i møtet med foreningene i Luster, 4. oktober 2022. Oppsummeringen sendes til alle som var til stede.

Luster kommune skal utvikle en frivillighetspolitikk i dialog med frivillige lag og foreninger i kommunen. Kommunen har inngått en avtale med Frivillighet Norge om arbeidet med dialog og samspill mellom frivillige organisasjoner og kommunen. Frivillighet Norges del av avtalen er å bistå kommuneledelsen i utvikling av sin frivillighetspolitikk gjennom følgende tiltak:

1. Informasjonsmøte med kommuneledelsen
2. En åpen kveldskonferanse med frivillige lag og foreninger som inneholder:
 - Informasjon om frivillighetens rolle i samarbeid med kommunen
 - Fakta om frivillighet
 - Gjennomføre en kafedialog for å samle inn innspill fra foreningene
3. Lage en oppsummering fra møtet med foreningene med anbefalinger

Med denne rapporten er Frivillighet Norges forpliktelse i henhold til avtalen oppfylt.

Et sentralt formål med en kommunal frivillighetspolitikk er at den skal stimulere til økt samspill og samarbeid mellom kommune eller bydel og lag og foreninger, og mellom lag og foreninger. Et viktig premiss for at Frivillighet Norge inngår denne type samarbeid med kommunene er at bredden av frivilligheten trekkes inn som dialogpartner i utviklingen av frivillighetspolitikken, slik at innholdet oppleves som relevant for alle typer lag og foreninger. Den åpne kveldskonferansen med kafedialog er et uttrykk for dette.

Luster kommune har uttrykt at de i tillegg vil danne en referansegruppe der foreningene kan bidra som en dialogpartner i kommunens videre arbeid i utviklingen av sin frivillighetspolitikk. Dette er helt i tråd med hva KS (kommunenes egen interesseorganisasjon) og Frivillighet Norge, sammen anbefaler kommunene å gjøre (se samarbeidsavtale mellom partene i en egen lenke nederst i dokumentet). Hensikten er at lag og foreninger får anledning til å følge opp innspillene fra kafedialogen. Det vil styrke muligheten for at frivillighetspolitikken oppleves som viktige for, og få legitimitet hos, alle typer foreninger i kommunen, og bidra til utvikling av konkrete tiltak som fremmer samarbeidsrelasjoner og vekst og utvikling for frivillig sektor i kommunen eller bydelen.

Om kafédialogen

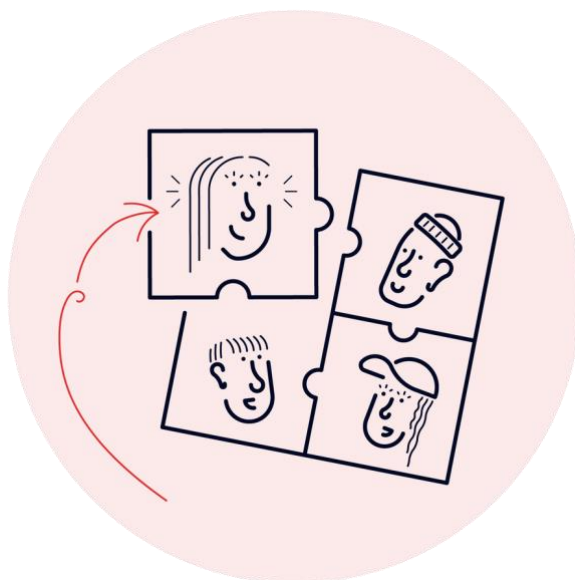
Det var omlag 57 deltakere fra 36 ulike lag og foreninger. Innspillene fra kafedialogen representerer et bredt erfaringsgrunnlag fra ulike foreninger.

Deltagerne var inndelt i seks grupper. Hver gruppe valgte en referent. Gruppene snakket sammen i ti minutter om hvert av de fire spørsmålene, og det er innspillene som kom frem som er oppsummert her.

Under hvert spørsmål har vi tillatt oss å lage en *tematisk* oppsummering av innspillene for å tydeliggjøre hvordan de kan videreutvikles i samarbeid med kommunen. Det kan derfor hende at dere ikke finner igjen egne konkrete innspill. Vi oppfordrer Luster kommune til å ta innspillene i denne rapporten med inn i den videre dialogen med frivilligheten.

Vær klar over at antall innspill ikke representerer enkeltinnspill fra en forening, men at flere foreninger på samme bord kan stå bak det samme innspillet. I rapporten er det ikke mulig å skille ut tall som gjenspeiler dette.

Det var en imponerende mengde og kvalitet på innspillene fra kafedialogen. Det tyder på at det ligger et vesentlig potensial for å utløse store ressurser i en tettere relasjon mellom kommunen og bredden av lag og foreninger. Forutsetningen er at samhandling og samarbeid oppleves som en vinn-vinn-situasjon for begge parter.

Innspill fra kafédialogen

Spørsmål 1 – utfordringer

Har din forening noen konkrete utfordringer som hindrer dere i å tilby enda mer eller flere aktiviteter enn det dere gjør i dag?

- *Innspill knyttet til rekruttering*
Rekruttering av frivillige er en sentral del av innspillene fra lagene. Det ser ut til å være en gjennomgående utfordring å finne folk som ønsker å være frivillige. Mange nevner utfordringer med å få folk til å ta på seg verv som tillitsvalgte, og særlig ledere. Det er også utfordrende å rekruttere personer som kan lede aktiviteter – som trenere, instruktører. Det oppleves som utfordrende at det blir mye jobb og dugnadstimer på de som faktisk stiller opp, og det er vanskelig å få folk til å binde seg og ta ansvar. Flere nevner også et ønske å rekruttere yngre personer, fordi det er høy snittalder blant tillitsvalgte og frivillige som stiller opp. I tillegg nevner noen at det er utfordrende at det er mange tilbud i kommunen, og det fører til konkurranse om deltagerne. (18 innspill handler om dette)
- *Innspill knyttet til koordinering og forenkling*
Flere trekker frem mangel på koordinering mellom kommune, lag og foreninger som en utfordring. Det oppleves som mye byråkrati i møte med kommunen. Det er en utfordring at lag og foreninger ikke koordinerer seg imellom, og ender med å konkurrere med hverandre. Under dette punktet vil vi også trekke frem at noen tar på seg oppgaver som kommunen har (eller burde ha) ansvar for. Flere ønsker hjelp i søknadsjungelen og bedre opplæring i regnskapsføring og styrearbeid. (10 innspill handler om dette)
- *Innspill knyttet til økonomi*
For flere av lagene er økonomi en utfordring, og det er mange som nevner det. Konkret trekkes det frem utgifter til lønnet personell, som dirigenter og trenere, og at det ville være nyttig med støtteordninger for dette. Det er også behov for tilretteleggingsmidler for å gjøre aktiviteter og lokaler tilgjengelige, ved å ha mulighet til å la folk med dårlig råd delta til redusert pris, eller å gjøre lokaler tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne. Under dette punktet vil vi også trekke frem at flere nevner manglende kompetanse om å søke midler og liten oversikt over søknadsportaler som utfordringer. (Ni innspill handler om dette)
- *Innspill knyttet til lokaler og utstyr*
Lokaler er en utfordring. For noen er det behov for lokaler på vinterstid, for andre er det utfordringer med å finne steder å samles på dagtid. Flere trekker frem tilgang på utstyr og materiell som en utfordring. (Fire innspill handler om dette)

Spørsmål 2 – kommunen som tilrettelegger

Hvordan kan kommunen konkret legge til rette for at dere kan tilby mer eller flere aktiviteter i ditt lag eller forening?

- *Innspill om økonomi og ressurser*
Økonomi og ressurser er et viktig område når det kommer til kommunens rolle som tilrettelegger. Organisasjonene spiller inn at de har behov for forutsigbar økonomi, og gode, treffsikre, støtteordninger. I denne sammenheng er utgifter til lokaler et område der kommunen kan bidra, ved å låne ut lokaler fremfor å leie dem ut til lag og foreninger. Det nevnes helt konkret mer økonomisk støtte til drift og anlegg. Lagene har behov for midler til lønnet personell og støtte til kurs av frivillige. Noen ønsker også at kommunen i større grad legger til rette for deltagelse for personer som har behov for tilrettelegging, for eksempel transport for eldre. (12 innspill handler om dette)
- *Innspill om forenkling*
Flere ønsker at søknadsprosesser var enklere og at de kunne få hjelp til å søke støtte. Flere mener dette kan løses ved å ha en fast kontaktperson i kommunen som kan bistå med søknader, men også andre ting. Det er ønskelig at kommunen er bedre på å informere om søknadsfrister og oversikt over aktuelle tilskudd. Det er et ønske om å gjøre det enklere å få løyve til kjentmannskjøring og øvelseskjøring for snøskuter for hjelpekorpsene, da dette oppleves som en hindring. (10 innspill handler om forenkling).
- *Innspill knyttet til koordinering*
Det er behov for å legge til rette for samarbeid mellom kommunen og mellom lag og foreninger. Koordinering er en nøkkel, og flere ønsker at kommunen skal ta en rolle som koordinator. Det vil avlaste lagene, mener en av gruppene. Det trekkes frem flere områder som er nyttige å koordinere bedre: Aktiviteter og tidspunkt, transport og kommunikasjon, å legge til rette for samarbeid og kjennskap med lag og organisasjoner som har like interesser. Det er et forslag om å ha en digital aktivitetskalender som et verktøy for å koordinere tid og aktiviteter. (Ni innspill handler om dette)
- *Innspill om kurs og kompetanseheving*
Flere trekker frem skoloring og kompetanseheving som måter kommunen kan tilrettelegge for frivilligheten. Mange tema angår bredden av lag og foreninger, og det kan derfor være hensiktsmessig at kommunen organiserer. Eksempler på tema organisasjonene ønsker å øke kompetansen på er kurs av trenere og instruktører, opplæring i regnskapsføring og styrearbeid. Det er behov for å bli bedre på å rekruttere frivillige, og å skrive søknader. (Åtte innspill handler om dette)
- *Innspill om lokaler*
Lokaler for aktivitet, lager, trening, øvelser og møter er vesentlig for organisasjoner. Flere er opptatt av at kommunen kan spille en viktig tilretteleggingsrolle ved å sikre enkel tilgang på møterom, fri bruk av lokaler og sørge for tilgang til anlegg. (Fem innspill handler om dette)

Spørsmål 3 – kompetanse, ressurser og samarbeid

Hva slags kunnskap, utstyr eller frivillig innsats tror du at din forening kan bidra med, dersom dere skulle ha et tettere samarbeid med kommunen, for eksempel i et partnerskap, eller gjensidig forpliktende avtale?

Lag og foreninger har kunnskap, utstyr og frivillig innsats som kan brukes på mange arenaer. I møtet kom det frem at de har kompetanse på, eller kan tilby, ressurser på flere områder. Disse har vi kategorisert under to hovedkategorier: Ressurser som er nyttige for andre lag og foreninger, og ressurser som er nyttige for samfunnet, inkludert kommunens tjenester og prosjekter:

- *Ressurser og kompetanse som kan komme andre lag og foreninger til gode*
 - Lokaler og anlegg: Mange organisasjonseide lokaler blir lite brukt – det kan komme andre lag og foreninger til gode. Noen kan leies eller lånes ut, eller være disponible til fri bruk
 - Kompetanse om prosjektledelse og koordinatorfunksjon
 - Kompetanse på organisering og arrangement
 - Utstyr kan lånes mellom lag og foreninger, for eksempel friluftsutstyr og musikkutstyr

- *Ressurser og kompetanse som kan komme samfunnet til gode*
 - Organisasjonene har verdifulle nettverk lokalt og kan fungere som bindeledd mellom befolkning og kommune
 - Lag og foreninger har unik kompetanse om lokal kultur, og forvalter og bevarer lokal kulturarv, både som utøvere og ved å lære videre
 - Sosial kontakt og omsorg trekkes frem. Lag og foreninger kan organisere besøksvenner og treningskontakt.. Det trekkes også frem at lag og foreninger kan knytte generasjoner sammen, og at mange jobber aktivt med inkludering.
 - Korps, kor og andre musikkgrupper kan bidra med konserter og musikk og opplæring i musikk
 - Lag og foreninger organiserer mange folk og ildsjeler, og har mulighet til å bidra med personell og frivillig dugnad
 - Lag og foreninger har kompetanse om målgruppene de organiserer, og har dermed kompetanse om for eksempel diagnoser.
 - Noen av organisasjonene er del av beredskapsavtale og bidrar i kriseledelse
 - Nettverk i organisasjonene på nasjonalt nivå

Spørsmål 4 – kontakt og dialog

Hva slags faste kontaktpunkter, møter eller annen form for dialog bør kommunen legge til rette for gjennom året for å styrke samarbeidet;

A. Mellom foreningene og kommunen

B. Mellom lag og foreninger

- *Møteplasser*
 - Mange kommer med forslag om møteplasser for frivillige organisasjoner, lag og foreninger. Flere trekker frem behovet for at lag og foreninger kan møte hverandre, og behovet for en dialog med kommunen.
- Det kom frem flere gode forslag til form på slike møteplasser.
- Noen foreslår frivilligdag eller frivilligmesse for alle lag og foreninger

- Andre foreslår felles møter i bygdene eller samarbeidsmøter i skolekretsene for å øke dialogen mellom de som deler samme geografiske område
- Noen foreslår at en kan ha faste møteplasser for kommunen og lag og foreninger som jobber med lignende tema eller har like interesser, for eksempel for idrettsforeninger eller bygdelag
- Det er også forslag om å ha felles møter i bygdene for å koordinere tider og årsplan, slik at flere kan være med på mer
- Det er forslag om å ha informasjonsmøter om tema, for eksempel søknadsprosesser, slik at man kan utveksle erfaringer.
- **Koordinering og forenkling**
Det er flere som ønsker at kommunen tar en aktiv rolle i å stimulere til mer samarbeid mellom beslekta organisasjoner gjennom å ta en koordinerende rolle.
 - Flere ønsker at kommunen har en fast kontaktperson, eller faste kontaktpersoner, slik at lag og foreninger enkelt skal vite hvem de skal henvende seg til. Noen foreslår at dette kan være en *frivillighetskoordinator*. En slik person eller stilling kan hjelpe til med søknader og informere om muligheter, i tillegg til å ha en koordinerende funksjon og ha oversikt over kompetanse, utstyr og lokaler.
 - Det er forslag om å opprette et *frivillighetsråd*.
- **Kommunikasjon og markedsføring**
Flere ønsker at kommunen bidrar til markedsføring og synliggjøring av frivillige lag og foreninger i kommunen.
 - Noen foreslår en egen side om frivillige organisasjoner på nettsidene til kommunen
 - Flere ønsker at man aktivt bruker aktivitetskalenderen
 - Det er forslag om at kommunen kan bruke sine sosiale medie-kanaler og nettsider til å informere om lag og foreninger. Noen foreslår å lage filmsnutter til kommunens nettsider for å promotere lag og foreninger.

Oppsummerende anbefalinger til videre dialog

Rekruttering

Å rekruttere nye medlemmer og tillitsvalgte fremheves som veldig viktig for organisasjonen, og de ser det som en utfordring. Ut ifra Frivillighet Norges erfaring ser det ut til å være en sammenheng mellom rekruttering av flere medlemmer og kompetanse, økonomi og foreningenes evne til å øke aktivitetsnivået.

Vi anbefaler å se nærmere på hvordan kommunen, i dialog med foreningene, kan legge til rette for tilbud om relevant opplæring/kursing som kan bidra til et mer målrettet rekrutteringsarbeid. Eksempler kan være tilbud om opplæring og bruk av sosiale medier. Andre tema for kurs kan være: *Hvordan drive effektiv markedsføring av foreningen – Motivasjon av frivillige – Hvordan nå ut med din organisasjon*. Denne type kurs kan gjerne holdes i regi av en forening som lykkes og som har kompetanse, men også i regi av kommunen med ansatte som har denne type kompetanse.

I Luster ser det ut til å være en utfordring for mange å rekruttere personer som kan og vil ta ansvar og ledende posisjoner. Kommunen har en viktig rolle i å framsnakke frivilligheten, og kan med det bidra til å gjøre det mer attraktivt å delta.

Å holde på aktive medlemmer krever også god ledelse og styring. Kurs og kompetanseheving i økonomi, styrearbeid eller lignende kan også være nyttig for mange lag og foreninger. Det kan gjøre den administrative delen av driften mindre tidkrevende, og dermed frigi tid til aktiviteter. Her kan også kommunen ta en viktig rolle som tilrettelegger, ved å tilby og samkjøre kursvirksomhet, for eksempel aktører eller ved at erfaringsutveksling.

Her vil vi tipse om at lag og foreninger har mulighet for å bestille [kurs i regi av Frivillighet Norge](#) i flere relevante tema.

Det anbefales også å kartlegge hvilke kompetansebehov foreningene har for å øke sin kapasitet til å nå ut til flere med sine aktiviteter.

Økonomi

Som en del av utviklingen av kommunens frivillighetspolitikk bør man også gå igjennom tilskuddsordningene for de frivillige organisasjonene. I denne gjennomgangen anbefaler vi at organisasjonene involveres for å se på deres behov. På bakgrunn av dette bør man vurdere muligheten til å etablere nye, eventuelt mer tilpassede tilskuddsordninger, og bidra med mer informasjon om tilgjengelige eksterne støtteordninger. I Luster ser det for eksempel ut til å være behov for å kunne søke støtte til å lønne instruktører. Det er også behov for midler som kan bidra til å legge til rette for deltagelse.

En del av gjennomgangen bør handle om å gjøre ordninger så byråkratisk som mulig. På generelt grunnlag anbefaler vi at tilskuddsordningene er frie midler og at søknads- og rapporteringsprosedyrene gjøres så enkle som mulig.

Lokaler

Tilgang på gratis og rimelige lokaler (møtesteder/arenaer for aktiviteter, grupper, kurs, lager etc.) er viktig for foreningene og avgjørende for å kunne ha aktivitet. Dette må sees i sammenheng med punktet over om økonomi, ettersom flere trekker frem utgifter til lokaler som en økonomisk utfordring. Gode lokaler har også en markedsførende effekt i rekrutteringen av nye medlemmer. Frivillighet Norge erfarer at å legge til rette for enkel bruk av lokaler er et viktig bidrag til frivilligheten for kommunen.

Vi anbefaler å se nærmere på hvordan kommunen kan legge til rette for flere gratis eller rimelige leieforhold. I tillegg anbefaler vi å se nærmere på hvordan kommunale bygg som er egnede kan gjøres tilgjengelig for flere foreninger og målgrupper når de ikke ellers er i bruk. Se for eksempel hvordan Drammen kommune har løst dette med sin portal her:

<https://booking.drammen.kommune.no/#/lokale?k=15abnd>

Det kommer også frem i innspillene at flere lag har lokaler som kan brukes av andre. Her kan kommunen vurdere å ta en koordinerende rolle for å bidra til bruk.

Forenkling og koordinering

Det anbefales at kommunen, i dialog med foreningene, ser nærmere på tiltak som styrker koordineringen av samspillet med foreningene og mellom foreningene.

Det er opp til kommunen hvordan de ønsker å arbeide med forenkling for lag og foreninger. Vi anbefaler likevel at kommunen i dialog med foreningene, ser nærmere på en, *én-dør-inn* ordning. Flere kommuner har for eksempel en egen koordinator for frivillighet som har mandat til å bistå foreningene med raske svar, som kan veilede foreningene gjennom det

kommunale byråkratiet (senke terskelen), legge praktisk til rette for foreningene når de har behov for det vedrørende lokaler, hjelp til søknader, kurs, utvikling av samarbeidstiltak med kommunen. Dette kan være i form av å arrangere kurs og temakvelder, rådgiving eller faste informasjonskanaler til frivillig sektor i kommunen.

Synlighet

Foreningene i Luster er opptatt av å finne frem til løsninger som styrker koordineringen, samordningen og markedsføringen av foreningene og deres aktiviteter for innbyggerne. Flere mener det er behov for at kommunen samler informasjon om hvilke organisasjoner som er i kommunen og at den er lett tilgjengelig.

Vi anbefaler kommunen å snakke med bredden av lag og foreninger om løsninger som kan fungere for lag og foreninger i Luster. Noen kan ha god nytte av en aktivitetskalender, andre har bedre nytte av en oversikt over hvem som finnes med kontaktinformasjon.

Det pekes også på at kommunen bør hjelpe til for å få bedre informasjonsflyt og samordne og markedsføre foreningen og deres aktiviteter. Det anbefales at kommunen, i dialog med foreningene, finner frem til løsninger som ivaretar dette. Her har kommunen mulighet til å ta en viktig rolle i å legge til rette for frivilligheten, og

Vi anbefaler organisasjonene å bruke frivillig.no og ungfritid.no som er gratis rekrutteringsportaler for frivillige og deltagere.

Møteplasser

Frivillighet Norge anbefaler at kommunen ser nærmere på behovet for å etablere eller videreutvikle faste møteplasser for å fremme dialog og tettere samarbeid. Dette både mellom kommunen og hele bredden av foreninger i kommunen, og mellom foreningene. Vi oppfordrer kommunen til å etablere slike møteplasser for at sektorene kan bli mere kjent, hvordan man kan styrke dialog og samhandling - f.eks. i løse samfunnsutfordringer lokalt, hvordan kommunen kan bli en bedre tilrettelegger, evaluering av frivillighetspolitikken etc.

Møteplasser for frivillige lag og foreninger trekkes frem som gode utgangspunkt for å sikre bedre koordinering og kjennskap på tvers. Det kom innspill om å for eksempel arrangere samlinger for lag og foreninger som arbeider med samme målgruppe, eller innenfor samme sektor (for eksempel kultur, idrett eller friluftsliv). Noen foreslo også frivillighetsmesse, der lag og foreninger kan synliggjøre seg for befolkningen forøvrig og for hverandre.

En god inngang kan også være å invitere til samtale og innspill om et bestemt tema. Eksempler på slike tema kan være støtteordninger, faglig påfyll, viktige prosjekter som angår lokalsamfunnet/lokalmiljøet og sonderinger rundt samarbeidsrelasjoner. Det bør sendes ut en invitasjon med saksliste i god tid før møtet. Det anbefales at slike møteplasser arrangeres i et nært samarbeid.

Noen lenker til videre inspirasjon

Frivillighet Norges ti frivillighetspolitiske bud:

http://www.frivillighetnorge.no/no/samarbeid/de_ti_frivillighetspolitiske_bud/

Eksempler på kommuner med helhetlig frivillighetspolitikk

Frivillighet Norge anbefaler at det utarbeides et politisk dokument som konkretiserer kommunens forhold til frivillig sektor lokalt. Disse omtales ofte som en frivillighetsplan, frivillighetsmelding, frivillighetsstrategi eller frivillighetserklæring og danner grunnlaget for kommunens frivillighetspolitikk. Frivillighetspolitikken bør inngå som en del av kommuneplanens samfunnsdel og konkretiseres gjennom tiltak i aktuelle kommunedelplaner. Her har vi samlet noen eksempler på kommuner som har utviklet god frivillighetspolitikk i dialog med bredden av lag og foreninger lokalt:

[Lenke til Flekkefjord kommunes frivillighetserklæring](#)

[Lenke til Lillestrøm kommunes frivillighetsstrategi](#)

[Lenke til Færder kommune frivillighetsstrategi og handlingsplan](#)

[Lenke til Moss kommunes frivillighetsmelding](#)

[Lenke til Frivillighetsmelding for bydel Gamle Oslo](#)

Frivillighetspolitiske dokumenter

Frivillighet Norges netressurs

Les mer om utvikling av en lokal frivillighetspolitikk på samhandlingskoden www.samhandlingskoden.no

Frivillighet Norges frivillighetspolitiske plattform

Kommunene og frivilligheten står overfor mange av de samme samfunnsutfordringene. Under punktet *Samfunnstrender frivilligheten møter* i Frivillighet Norges frivillighetspolitiske plattform kan man på en kortfattet måte se hvordan frivilligheten bidrar som samfunnsaktør. [Lenke til Frivillighet Norges frivillighetspolitiske plattform](#)

Samarbeidsavtale mellom Frivillighet Norge og KS

KS og Frivillighet Norge har inngått en samarbeidsavtale på vegne av kommunal og frivillig sektor. Her anbefales det blant annet at det etableres et frivillighetsforum/råd der bredden av frivilligheten er representert, for å styrke den kontinuerlige dialogen med kommunen. [Lenke til samarbeidsavtale mellom Frivillighet Norge og KS](#)

Andre nyttige ressurser

Frivillighetsbarometeret

Frivillighetsbarometeret er en årlig befolkningsundersøkelse fra Frivillighet Norge og Kantar om frivillig innsats. Her finnes nøkkelfakta og mer dybdekunnskap om frivilligheten. [Lenke til Frivillighetsbarometeret.](#)

Frivillig.no

Frivillig.no er en digital oppslagstavle for frivillige oppdrag. Den har som mål å gjøre det enklere for frivillige organisasjoner å finne folk, og enklere for folk å finne oppdrag. Frivillighet Norge står bak frivillig.no. www.frivillig.no

Ung Fritid

Ungfritid.no er en gratis løsning for organisasjoner som skal registrere sine tilbud og barn og unge som skal finne dem, i hele landet. Målet gjør det enklere for frivillige organisasjoner å finne deltakere, og enklere for barn, ungdom, foresatte og andre å finne fritidsaktiviteter. www.ungfritid.no

Om Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er samarbeidsforumet for frivillige organisasjoner i Norge. Vi arbeider blant annet for at kommunene utvikler en helhetlig frivillighetspolitikk/strategi for å skape vekst og utvikling i frivilligheten, som er en hjørnestein i lokalt kultur- og samfunnsliv. Frivilligheten er mangfoldig og politikken må derfor ha et spekter av ulike grep for å gi alle deler av frivillig sektor bedre rammevilkår.

Vi har omlag 350 organisasjoner som medlemmer som til sammen representerer omlag 50.000 lag og foreninger over hele landet. Drøyt 10 prosent av medlemmene er minoritetsorganisasjoner. Frivillighet Norge ble stiftet i 2005 og er regjeringens innspillpartner i frivillighetspolitiske spørsmål. Se mer om Frivillighet Norge på www.frivillighetnorge.no.

